

Op het menu

Bodem breed gedragen

Isabelle Larmuseau

In de aanloop tot het zevende Vlaams Bodemcongres 'Bodem Breed Gedragen' van 28 november 2019 in Antwerpen, loopt het thema bodem als rode draad doorheen dit TOO-nummer.

Ann Cuyckens opent met de 'grondvraag' in Vlaanderen. Kurt Bouckenoghe sluit daarop aan met een 'grondwaterhandelingsvraag'. Vooruitlopend op zijn congresbijdrage over bodem en land rentmeesterschap (*soil and land stewardship*), wijst Bernard Vanheusden op de nood aan een handelingsperspectief voor bodemzorg: waarom niet stewardship juridisch verankeren en als zorgplicht integreren in het Bodemdecreet?

Hoe bodem en land beschermen tegen overstroming? Het zit Nederlanders in het bloed, lezen we in de bijdrage van Willemijn van Doorn-Hoekveld, Herman Kasper Gilissen, Frank Groothuijse en Marleen Van Rijswick. Hoewel Vlaanderen nog geen Maeslantkering, Afsluitdijk of Oosterscheldekering heeft, wordt het nadenken hierover wel steeds actueler in het kader van het Vlaams Complex Project Kustvisie.

Waterbodem stond lang in de schaduw van landbodem. Steven Deleersnyder maakt duidelijk dat die tijd weldra voorbij is. Het waterbodembeleid krijgt verder vorm door de inkanteling van bagger- en ruimingsspecie in de grondverzetregeling, door een code van goede praktijk voor onderzoek van waterbodems en door criteria voor de bepaling van de ernst van een waterbodemverontreiniging.

In hun rechtspraakcommentaren focussen Clive Rommelaere en Astrid Lippens op de overdracht van risicoground en de vrijstelling van saneringsplicht voor erfgenamen. Hans Woldendorp en Ann Cuyckens gaan in op de bijzonder actuele problematiek van het opruimen van drugsafval.

Omgevingsrecht en omgevingsbeleid is natuurlijk veel meer dan alleen maar bodem. U leest in dit TOO-nummer over de rechtspraak van het Antwerpse en Gentse hof van beroep inzake de sociale lasten (Saartje Spriet), de voorwaarden voor het opleggen van bijzondere milieuvoorwaarden (Vanessa McLelland), het rechtsgevolg van het advies van de VCOE (Philip Pelleman), het arrest D'Oultremont in de ogen van het Grondwettelijk Hof (Nektaria Moskofidis), de berekening van de planschadevergoeding (Robin Slabbinck), de relatie tussen een watertoets en een project-m.e.r.-screeningsnota (Evelien De Taeye), de gevolgen van een onjuiste debietmeterstand bij grondwaterwinning (Isabelle Larmuseau), de milderende maatregelen bij een voortoets (Matthias Strubbe), de ambtshalve uitbreiding van een annulatieberoep door de Raad van State (Janna Bauters) en de vernietiging van de 'inspraakplicht' door het Grondwettelijk Hof (Annelies Maes).

Vanaf het volgende TOO-nummer introduceren we een nieuwe rubriek 'Zonder het gerecht', met bijdragen over bemiddeling en omgevingsmanagement. Het pad erheen wordt geëffend door een bespreking van het 'Oosterweel-boek' van Eva Wolf en Wouter Van Dooren, gevolgd door de Zomerdialogen van 29 augustus 2019 over de waarde van weerstand bij overheidsbesluitvorming. Iets dus om naar uit te kijken. Geniet van de zomer! ■